

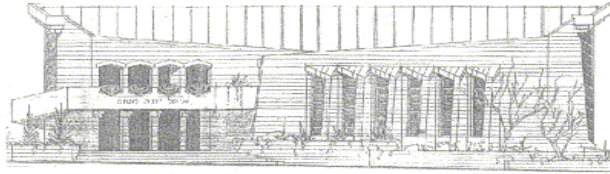
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשת שבת פ' מטות תשס"ח בנושא:
"נשות חיל בדורנו"

ש"עשני כרצונו" ב"בינה יתרה"

שבת שלום. כל בוקר יש ברכה אחת שאני מברך מתוך התפעלות והערכה גדולה לנשות ישראל והיא ברכת "ברוך שלא עשני אשה". אני בטוח שאם עשני אשה לא הייתי יכול לעמוד בכל התפקידים שעושות היום נשות ישראל, נשות החיל בהצלחה ובשלווה. אני אומר את זה מתוך נסיון אישי. היו זמנים שאשתי הייתה במחלקת יולדות וניסיתי לשחק גם אבא וגם אמא וגם עקרת בית וגם מזכירה של הרב ולא הצלחתי. התחלתי לנקות את הבית, ובסיום הטאטוא שמתי את כל הלכלוך מתחת לשטיח. אחר-כך ניסיתי לאפות עוגה, אבל אחרי שהבית התמלא בענני כבוד הבנתי שעקרת בית לא יוצא ממני. אחר-כך ניסיתי לספר סיפור לילדים לפני השינה ולהיות יצירתי, אבל הילדים תקנו אותי כל פעם שלא כך כתוב באותו סיפור. למדתי מכל זה שכדי לעשות את כל מגוון תפקידי האשה בשמחה ובשלווה יש באמת צורך ב"בינה יתרה" ורק מי שקרובה באמת לרצון ה' ומברכת יום יום "ברוך שעשני כרצונו" של ה', מסוגלת להיות אשה באמת. וכך מפרש הרב יעקב אורנשטיין, אבי"ד של לבוב לפני כ-200 שנה בשו"ת ישועות יעקב (או"ח סי' מו, ה): "בריאית האשה עשה הקב"ה ברצונו לבד... איננה עלולה לחטוא כמו האדם, וזהו שהיא מברכת 'שעשני כרצונו', היינו רצון הקב"ה לבד."

מתפילה אישית ל"שמונה-עשרה"

בדור הזה זכינו לנשות חיל, לנשים צדקניות רבות ובמיוחד בנושא התפילה. בדורות הקודמים נשים רבות נהגו להסתפק בתפילה אישית כל יום כדעת הרמב"ם (תפלה א, ב-א) שכותב: "נשים... חייבות בתפלה לפי שהיא מצות עשה שלא הזמן גרמא אלא חיוב מצוה זו כך הוא: שיהא אדם מתחנך ומתפלל בכל יום ומגיד שבחו של הקדוש ברוך הוא ואחר כך שואל צרכיו... ואחר כך נותן שבח והודיה לה'... ואין מניין התפלות מן התורה, ואין נוסח התפלה מן התורה, ואין לתפלה זמן קבוע מן התורה." ולאור פסק הרמב"ם מתאר הרב אברהם גומבינר, בפירושו מגן אברהם (קו"ס"ב) על השלחן ערוך את המציאות בזמנו, לפני כ-350 שנה בפולין: "נהגו רוב נשים שאין מתפללות (שמונה עשרה) בתמידות משום שאומרות מיד בבוקר סמוך לנטילת ידיים איזו בקשה ומדאורייתא די בזה וגם חכמים לא חייבו יותר." וכך היה בדורות הקודמים, אבל היום בדורנו בארץ ישראל זכינו שרוב הנשים עלו יותר מזמן המגן אברהם ונוסף לברכות התורה וברכות השחר, הן מתפללות שמונה עשרה פעמיים ביום, שחרית ומנחה כדעת הרמב"ם וכפסק המשנה ברורה (קו"ס"ד): "חייבו אותן (את הנשים) בתפילת שחרית ומנחה כמו אנשים הואיל ותפלה היא בקשת רחמים." כל זה כמובן כשאין התפילות באות על חשבון הבית והמשפחה שאז גם היום נוהגות נשים כדעת הרמב"ם ויכולות להסתפק בתפילה אישית פעם ביום. נוסף לכך נשים רבות מהדורות, במיוחד בקהילתנו ומגיעות בשבת ובחג גם לתפילה בציבור בבית-הכנסת.

נשים נודרות ללמוד יותר תורה

בתחילת פרשת מטות (ל, יז) מסופר על נשים שנודרות נדר: אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אֵב לְבִתּוֹ בְּנִעֻקָּהּ בֵּית אָבִיהָ. זֶה לְרֹב בָּא מִתּוֹךְ רָצוֹן עֲמוֹק לַעֲלוֹת וּלְהוֹסִיף קְדוּשָׁה וְתוֹרָה בְּחַיִּים, כְּפִי שְׁמוּבָא בְּמַסְכַּת נְדָרִים (נ). "האומר אשכים ואשנה (אלמד) פרק זה, אשנה מסכתא זו - נדר גדול נדר לאלהי ישראל." וכן נפסק בשולחן ערוך (יו"ד רגו): "האומר: אשנה פרק זה, וירא שמא יתירשל בדבר, מותר לו לנדור לזרוזי נפשיה (כדי לזרז עצמו)."

לימוד נשים לדעת את ה' בלבד

בדור הזה בארץ ישראל יש צמאון גדול לתורה ובמיוחד אצל נשים. כל פעם שאני רואה בשבת אחה"צ נשים מכל השכונה הולכות לשיעור ע"ש איטא קוסובסקי ז"ל אני נזכר בדברי הרמב"ם (מלכים יב, ה): "ובאותו הזמן לא יהיה שם לא רעב ולא מלחמה, ולא קנאה ותחרות, שהטובה תהיה מושפעת הרבה, וכל המעדינים מצויין כעפר, ולא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד."